

שם התלמיד: _____

מבחן כניסה בעברית – כיתה ט'

קראו את הקטעים, וענו על כל השאלות.

בחלק מהשאלות עליכם לסמן את התשובה הנכונה ביותר לפי הקטע, ואילו בשאלות אחרות עליכם להשלים את החסר או לענות במילים שלכם.

קרא את הקטע והשב על השאלות.

כ"ט בנובמבר 1947 – ההחלטה באו"ם על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל

- פסקה א
- למאורע ההיסטורי של הקמת מדינת ישראל קדם מאבק צבאי ומדיני ממושך. הישוב היהודי בארץ ישראל נאלץ להיאבק נגד הפורעים הערבים מצד אחד, ונגד בריטניה, המעצמה שבידה הופקד המנדט על ארץ – ישראל, מצד אחר. מנהיגי הישוב ותנועות המחתרת – "ההגנה", האצ"ל והלח"י – נאבקו בשלטון הבריטי כדי להביא להסתלקותו מן הארץ, לאחר שלא מילא את ההתחייבות שקיבל על עצמו – לסייע בהקמת בית לאומי יהודי בארץ ישראל. באותה שעה פעלו מנהיגי התנועה הציונית ברחבי העולם, כדי להביא תמיכה מדינית ברעיון הקמת המדינה היהודית, אשר תשמש מקלט לפליטים היהודים ששרדו משואת אירופה.
- פסקה ב
- 10 המאורעות שהוליו להקמת המדינה התרחשו בחודשי הסתיו של שנת 1947. כאשר פעולות המחתרת בארץ ישראל גברו ופליטים יהודים רבים הוסיפו להידפק על שערי הארץ הסגורים, החליטו הבריטים – לאחר שהנושא נידון על-ידי כמה וועדות חקירה בריטיות ובין-לאומיות להעלות את בעיית ארץ ישראל על סדר יומה של עצרת ארגון האומות המאוחדות (או"ם). הבריטים קיוו, כי רוב המדינות החברות באו"ם יתמכו בהם ויחזקו את ידיהם במאבקם נגד ארגוני המחתרת ונגד נסיונות הפליטים היהודים לעלות לארץ "בלא רשות". אבל תוכניתם נכשלה. מדינות רבות הגיעו למסקנה כי הבריטים חייבים לצאת מארץ ישראל וכי יש להקים בה שתי מדינות: מדינה יהודית ומדינה ערבית. ב-29 בנובמבר 1947 נערכה ההצבעה באו"ם. תושבי הארץ ויהודים רבים בעולם האזינו במתח רב למהלך ההצבעה, ששודר ברדיו. 33 מדינות הצביעו בעד חלוקת ארץ – ישראל לשתי מדינות, 13 הצביעו נגד, 10 מדינות נמנעו ומדינה אחת נעדרה מן ההצבעה. כלומר, ברוב גדול החליט האו"ם על הקמת מדינה יהודית בארץ – ישראל – גם אם המדינה קטנה ומקוצצת.
- פסקה ג
- 25 לפי החלטת האו"ם, הייתה המדינה היהודית צריכה לכלול את עמק יזרעאל, הגליל המזרחי, השרון, השפלה ורוב הנגב. שאר השטחים, כולל הגליל המערבי – לרבות נהריה והאיזור שמדרום לרחובות, נועדו להיות במדינה הערבית. ירושלים, בית לחם והסביבה היו צריכות להיות שטח בין-לאומי שעליו יפקח האו"ם, אשר יהיה גם הממונה על המקומות הקדושים.
- פסקה ד
- 30 רוב היהודים קיבלו את התוכנית בברכה, למרות המגבלות שלה, אבל הערבים דחו אותה בכל תוקף. הם הודיעו כי יתנגדו להחלטת האו"ם ולא יהססו להשתמש בכוח כדי למנוע הקמת מדינה יהודית. המנהיגים היהודים מצידם

הביעו תקווה, כי המדינה היהודית שתקום תוכל לחיות בשלום לצד שכנתה הערבית. בחוצות הערים והישובים השונים נערכו חגיגות, הונפו דגלים והמונים יצאו במחול ברחובות. שמחה רבה פשטה גם במרכזים יהודיים בגולה.

מתוך "אביב חדש"
האנצקלופדיה הישראלית לנוער 1997

ענו על השאלות

1. הקטע פותח במשפט: "למאורע ההיסטורי של הקמת מדינת ישראל קדם מאבק צבאי ומדיני ממושך" (שורה 1).
השלם את המשפט הבא לפי הפסקה הראשונה.
המאבק הצבאי בארץ ישראל התנהל על ידי _____
נגד _____ במטרה _____
ונגד _____ במטרה _____
והמאבק המדיני בעולם התנהל על ידי _____
במטרה _____
2. א. מה היו שתי הסיבות שהביאו להחלטת הבריטים להעלות את בעיית ארץ ישראל לדיון באו"ם?
(1) _____
(2) _____
ב. מה היו תוצאות הדיון באו"ם?
_____
_____
3. א. לאחר ההצבעה באו"ם, בכ"ט בנובמבר 1947, חולקה ארץ ישראל לשלושה חלקים, מה הייתה החלוקה?
א. _____ ב. _____ ג. _____
ב. לפניכם שמות של שלושה ישובים המוזכרים בפסקה ג'. כתבו ליד שם הישוב למי הוא שייך, לפי תוכנית החלוקה.
נהריה: _____
ירושלים: _____
רחובות: _____
4. דוד בן גוריון, מנהיג הישוב היהודי בארץ באותם הימים, הגיב על החלטת האו"ם: "השמחה לא שרתה במעוני, לא מפני שלא החשבתי החלטה של או"ם, אלא משום שידעתי מה צפוי לנו...".
ממה חשש דוד בן גוריון, ענו לפי פסקה ד'.
_____
_____

סמנו במעגל את התשובה הנכונה.

4. א. בשורות 11-12 כתוב: "פליטים יהודים רבים הוסיפו להידפק על שערי הארץ הסגורים". כוונת המשפט היא:

- 1) הפליטים היהודים ביקשו לצאת מארץ מוצאם הסגורה בפניהם.
- 2) הפליטים היהודים ביקשו לסלק את הבריטים מארץ ישראל.
- 3) הפליטים היהודים ביקשו לעלות לארץ ישראל באופן חוקי.
- 4) הפליטים היהודים ביקשו להיכנס לארץ ישראל רק בחשאי.

ב. פירוש הביטוי: "לעלות... על סדר יומה" (שורות 13-14) הוא:

- 1) לתמוך
- 2) לעשות סדר
- 3) לתכנן
- 4) להביא לדיון

ג. מה פירוש המילה **מנדט** (שורה 3)?

- 1) יפוי כוח
- 2) הרשעה
- 3) מניין קולות
- 4) שיטור

5. א. בשורות 22-23 כתוב: "ברוב גדול החליט האו"ם על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל – גם אם המדינה קטנה ומקוצצת". מילת הקישור "גם אם" מצביעה על קשר של:

- 1) הוספה
- 2) ויתור
- 3) סיבה
- 4) תנאי

ב. שורה 16 פותחת במילת הקישור "אבל". איזו מילת קישור ניתן לכתוב במקומה מבלי לשנות את המשמעות?

- 1) הואילו...
- 2) לכן
- 3) אולם
- 4) עקב זאת

ג. בשורה 29 מופיעה המילה "למרות" איזו מילת קישור ניתן לכתוב במקומה מבלי לשנות את המשמעות!

(1) אדרבא

(2) חרף

(3) אלמלא

(4) בשל

קראו את הקטע והשיבו על השאלות שאחריו.

פרשת אקסודוס

ספינת המעפילים "אקסודוס 47" או בשמה העברי "יציאת אירופה תש"ז" יצאה מנמל סט בדרום צרפת ב-11 ביולי 1947, כשעל סיפונה 450 מעפילים ובהם מאות ילדים. מיד בצאתה מתחום המים הטריטוריאליים של צרפת הוקפה באוניות מלחמה בריטיות ומטוס חג מעליה. ב-18 ביולי עוד לפני כניסתה למים הטריטוריאליים של ארץ ישראל השתלטו עליה כוחות צי בריטיים תוך שספינות מלחמה נוגחות בה.

המעפילים ניהלו מאבק עיקש נגד הבריטים, שבו נהרגו שני מעפילים ומלווה יהודי-אמריקני. כתוצאה ממאבק זה גם נפצעו רבים.

הספינה נגררה לנמל חיפה ונוסעיה הועברו בכוח לספינות גירוש והושטו מערבה. בעת גירוש המעפילים ביקרו בנמל חיפה חלק מחברי ועדת החקירה של האו"ם. הפעם בניגוד למקרים קודמים לא שולחו המעפילים לקפריסין, אלא הוחזרו לנמל בצרפת. המעפילים סרבו לרדת מן האוניה, ותבעו לשוב לארץ ישראל. לאחר שעגנו שם שלושה שבועות הבריטים החליטו להחזירם לגרמניה. בנמל המבורג הם הורדו תוך הפעלת כוח רב ובסיקור נרחב של התקשורת העולמית.

6. באיזה אופן מתקשר סיפורה של "אקסודוס" (הקטע השני) להחלטה על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל?

---

7. בשורה 6 כתוב שהמעפילים ניהלו מאבק עיקש נגד הבריטים. סמנו את הפירוש המתאים למילה "עיקש".

(1) עקשן

(2) נואש

(3) מתחכם

(4) נועז

8. המילים הבאות מתייחסות למילים שזכרו קודם לכן בקטע.

א. למה מתייחסת המילה "עליה" (שורה 4)? _____

ב. למה מתייחסת המילה "שם" (שורה 11)? _____

בהצלחה!